

ปีใน : กระบวนการถ่ายทอดสำนักครูเทียบ คงลายทอง

# PEENAI : PIPE TEACHING PROCESS OF MASTER THIAP KONGLAITHONG SCHOOL

สำเนา เปี่ยมคนตรี 4936131 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ลักขณา คาวรัตน์หงษ์, อ.บ., ศศ.ม., Doctorat de l'EHESS.,

อนันต์ สบอุทัย, กศ.บ., กศ.ม., พิเชฐ สีตะพงศ์, ศป.บ., ศศ.ม.

## บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปีใน : กระบวนการถ่ายทอดสำนักครูเทียบ คงลายทอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ และผลงานของครูเทียบ คงลายทอง เพื่อให้มีความรู้และเข้าใจวัฒนธรรมการถ่ายทอดการเป่าปีใน โดยเฉพาะ การฝึกทักษะเพลงต่าง ๆ ตามกระบวนการที่ใช้ในสำนักครูเทียบ คงลายทอง รวมทั้งแนวประพฤติปฏิบัติในการ เป็นนักดนตรีที่ดี กับทั้งวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมที่เห็นได้จากกระบวนการถ่ายทอดของครูเทียบ คงลายทองอีกด้วย ส่วนวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรม คือศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ เก็บข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับครูเทียบ คงลายทอง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จากนั้นนำเสนอ ข้อมูลด้วยการพรรณนาหรือบรรยาย มีภาพ และโน้ตประกอบ

ในด้านชีวประวัติ จากการวิจัยพบว่า ครูเทียบได้เรียนการเป่าปีจากพระยาเสนาะดุริยางค์ ได้รับการ ปลุกฝังความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ รวมทั้งอุปนิสัยที่พึงปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับการเป็นนักดนตรีที่ดี ท่าน ได้รับการยอมรับและยกย่องว่าเป็นศิลปินชั้นครู มีความสามารถเป็นเลิศในด้านดนตรีไทย โดยเฉพาะการเป่าปี

ในด้านกระบวนการถ่ายทอดปีในของครูเทียบ คงลายทอง เป็นแบบมุขปาฐะ สอนตามคุณสมบัติของผู้เรียน โดยผู้สอนจะใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติ นำมาปรับเป็นวิธีการสอน ให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และได้กล่าววิธีที่ได้เรียนรู้ในการเป่าปีในดังกล่าว มาใช้เป็นกระบวนการเรียน การสอนในรูปแบบขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการฝึกนิ้วลงปี เป็นการฝึกไล่เสียงที่เน้นลักษณะเฉพาะในการใช้ลม ใช้นิ้ว ให้สัมพันธ์กัน เพื่อฝึกให้เสียงปีที่เป่าออกมาแต่ละเสียงมีความชัดเจน ครูเทียบ คงลายทองได้กำหนดเพลง ขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนฝึกหัดเป็นเพลงแรก คือ เพลงเต่ากินผักนึ่ง ซึ่งเป็นเพลง ที่ช่วยฝึกทักษะในการใช้ลม ใช้นิ้ว และช่วงการระบายลมที่เหมาะสม การสอนของครูเทียบ คงลายทอง สามารถที่จะอธิบายได้อย่างเป็น ระบบ มีเหตุผลในทุกขั้นตอนของการสอน

สำหรับภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในกระบวนการถ่ายทอดปีในของครูเทียบ คงลายทอง ได้แก่ คุณลักษณะของความเป็นครู ความเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา รวมทั้งวิธีการและจิตวิทยาในการถ่ายทอดความรู้ สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีและธำรงรักษาวัฒนธรรมของชาติสืบต่อไป

คำสำคัญ : เทียบ คงลายทอง / ปีใน/ มานุษยวิทยาการดนตรี/ ดนตรีกับสังคมไทย/ กระบวนการถ่ายทอดปีใน

*PEENAI* : PIPE TEACHING PROCESS OF MASTER THIAP KONGLAITHONG  
SCHOOL

SUMNOUA PIAMDONTREE 4936131 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORS COMMITTEE : LAKANA DAORATANAHONG, B.A., M.A.,  
Doctorat de l' EHESS., ANAN SOBRERK, B.ED., M.ED., PICHET SETAPONG  
B.A ,M.A.

ABSTRACT

The objective of this thesis was to study the life and works of Master Thiap Konglaithong , especially the way he taught his students how to play the Thai classical pipe, *Peenai*. Moreover, a study of Thai music culture as seen in his teaching process was undertaken. Methodology of the research was that of cultural anthropology. The data came from documents and field works. Participant observations and interview of key informants camprised the main data. Then, the analysis of data was done, and presentation of the reseach was in description, using photos and musical notes.

The findings were that Master Thiap Konglaithong studied *Peenai* with Phraya Sanorduriyang, a very famous Thai music master. He not only learned not only how to play music well but also how to behave as a good person. That's why he was admired as an excellent piper and also a good teacher.

As for the *Peenai* teaching process, the Master taught his students according to their personal ability. He was kind and always helped the students with all his force. In pipe training, finger practice in relation with aspiration control was delicately and repeatedly done in order to produce good sound. The song *Tao-kin-phak-bung* was a basic song used for this practice.

This research studied Thai music culture and Thiap Konglaithong as a traditional Thai music master, a man of wisdom, and a teacher who had good methods in teaching which we could follow in order to maintain and continue Thailand is valuable music heritage.

KEY WORDS : THIAP KONGLAITHONG/ THAI PIPE: PEENAI/ ETHNOMUSIC-  
COLOGY/ MUSIC AND THAI CULTURE/ PEENAI TEACHING  
PROCESS

248 pages.